

Identifikace významných problémů hospodaření s vodou v Mezinárodní oblasti povodí Labe v oblasti povrchových vod, a jmenovité uvedení stanovených cílů

Úvod

Podle čl. 14 Rámcové směrnice podpoří členské státy Rakousko, Česká republika, Německo a Polsko aktivní zapojení všech zainteresovaných stran při implementaci Rámcové směrnice, zejména při vypracování, přezkoumání a aktualizaci společného plánu Mezinárodní oblasti povodí Labe.

Za tímto účelem je nezbytné, aby byly k připomínkám veřejnosti, včetně uživatelů, zveřejněny a zpřístupněny:

- do konce roku 2006 časový plán a program prací pro vypracování společného 1. plánu Mezinárodní oblasti povodí Labe podle čl. 13 Rámcové směrnice,
- do konce roku 2007 přehled významných problémů hospodaření s vodou zjištěných v Mezinárodní oblasti povodí Labe,
- do konce roku 2008 návrh společného plánu Mezinárodní oblasti povodí Labe.

V rámci charakterizace oblasti povodí podle čl. 5 Rámcové směrnice byla provedena analýza charakteristik a přezkoumány dopady lidské činnosti na stav povrchových vod, aby bylo možno zjistit, do jaké míry je pravděpodobné, že do roku 2015 budou dosaženy cíle uvedené v čl. 4 Rámcové směrnice. Tato charakterizace povodí byla provedena na národní úrovni (úroveň B) a na úrovni celé Mezinárodní oblasti povodí Labe (úroveň A).

Předběžná identifikace významných problémů hospodaření s vodou v Mezinárodní oblasti povodí Labe je výsledkem porovnání environmentálních cílů se stavem zjištěným v rámci analýzy charakteristik, na základě nových poznatků a prvních výsledků monitoringu.

U povrchových vod byly zjištěny významné kvantitativní a kvalitativní antropogenní vlivy, jejichž dopady byly posouzeny na základě imisních dat. Výstupem integrálního posouzení byla analýza pravděpodobnosti dosažení cílů pro předběžně vymezené útvary povrchových vod.

Analýza charakteristik podle čl. 5 Rámcové směrnice není žádným definitivním hodnocením, nýbrž má charakter odhadu stavu povrchových a podzemních vod. Analýza charakteristik ukázala, v jakém rozsahu a u kterých složek kvality bude nutno provádět další sledování, aby bylo možno v roce 2009 zpracovat souvislé a obsáhlé definitivní hodnocení v rámci společného plánování Mezinárodní oblasti povodí Labe.

Významné problémy hospodaření s vodou na úrovni A se promítají do příslušných otázek na úrovni B. Vzhledem na poměrně malé podíly rakouské a polské strany budou všechny významné problémy hospodaření s vodou řešeny v rámci bilaterální vodohospodářské spolupráce na úrovni B.

Jako významné problémy hospodaření s vodou lze pro Mezinárodní oblast povodí Labe (úroveň A) jmenovat:

I) Morfologické a hydromorfologické změny

- Zlepšení průchodnosti toků, poměrně přirozené trasy toku a vzájemného působení mezi řekou a údolní nivou u tekoucích vod, stanovení migračních cílů pro rybí druhy
- Regulace průtoků, zejména v souvislosti s výrobou elektrické energie, s protipovodňovou ochranou, zemědělstvím a lesním hospodářstvím, industrializací a urbanizací, převody vody mezi říčními povodími, odběry vody a postupné plnění důlních jezer
- Napřimování toků a úpravy břehů
- Zamezení letních kyslíkových deficitů ve slapovém úseku Labe pod Hamburkem
- Zlepšení ekologie důlních jezer a údolních nádrží
- Údržba a úpravy vodních cest se zohledněním požadavků Rámcové směrnice o vodách
- Zařazení požadavků Rámcové směrnice o vodách do preventivní ochrany před povodněmi a ochrany před nízkou vodou

Cíle:

- Vytvoření, resp. obnovení nezbytných strukturálních a hydromorfologických předpokladů na toku v zájmu dosažení dobrého ekologického stavu nebo dobrého ekologického potenciálu vodních útvarů ve vztahu k podmínkám biotopů u biologických složek uvedených v Rámcové směrnici (zejména rybí fauna a makrozoobentos)
- Snížení vnosů způsobených půdní erozí
- Zlepšení morfologických struktur prostřednictvím pomocných stavebních opatření na tocích, vytvoření lineární průchodnosti pro migraci charakteristických vodních organismů po proudu i proti proudu, vývoj úseků toku s vlastní dynamikou a přiměřený stanovištěm, vytvoření vhodných trdlišť, regulace průtoků, zejména stanovení minimálních odtoků z nádrží za účelem vytvoření ekologicky únosných poměrů na úsecích toku pod vzdutými úseky toku nebo údolními úseky.
- Protipovodňová ochrana sice není vyžadována přímo Rámcovou směrnicí, ale v České republice byla zařazena do procesu implementace jako jeden z prioritních cílů, svým významem patří rovněž do úrovně A:
 - vyžaduje často morfologické úpravy toků, které jdou proti cílům Rámcové směrnice, na druhé straně například revitalizace toků mohou mít i významný účinek na zvýšení retenční kapacity toků.
 - díky zastavění nivních území je malá kapacita území pro rozlivy
 - nedostatečná legislativa pro vyvlastňování pozemků pro protipovodňová opatření a uplatňování změn hospodaření v krajině, vedoucí ke zvýšené retenční schopnosti krajiny

II. Znečištění z plošných zdrojů

- Snížení znečištění ze zemědělství, půdní eroze, atmosférické depozice a starých ekologických zátěží.
 - Význam znečištění z plošných zdrojů, např. u dusíku, fosforu, síry, prostředků na ochranu rostlin (pesticidů) a nerozpuštěných látek, se zvýšil v důsledku poklesu vypouštěného znečištění z bodových zdrojů.

Cíle:

- Harmonizace přístupů a koordinace dotační politiky
- Dodržování norem environmentální kvality a prahových hodnot v povrchových vodách stanovených v Rámcové směrnici
- Ochrana Severního moře dodržováním [dohodnutých postupných] cílů ke snížení látkových odnosů živin
- Snížení transportu znečišťujících látek prostřednictvím sedimentů v povodí Labe
- Snížení eutrofizace všech povrchových vod (vodních nádrží a rybníků)

III) Znečištění jednotlivými škodlivými látkami z bodových zdrojů

- Snížení znečištění
 - z vypouštěných městských odpadních vod
 - z vyústění jednotné kanalizace a vypouštění srážkových vod
 - z vypouštěných průmyslových odpadních vod z přímých zdrojů
 - ze starých ekologických zátěží (sklárky, regiony po ukončení těžby surovin, staré průmyslové zátěže apod.)

Cíle:

- Ochrana Severního moře před vnosy znečišťujících látek
- Snižování vnosů v důsledku plnění Směrnice ES o čištění městských odpadních vod (UWWDD) a dalších směrnic se vztahem k vodám
- Snížení transportu znečišťujících látek prostřednictvím sedimentů v povodí Labe, snížení eutrofizace všech povrchových vod (vodních nádrží a rybníků)